

Bos

fraude is en niets met de kredietcrisis te maken heeft. Ik sluit echter aan bij de heer Tang. Door de kredietcrisis loopt de rode lijn van onzorgvuldig risicobeheer bij tal van financiële partijen. Dan druk ik mij nog voorzichtig uit.

Mag ik ervan uitgaan dat de minister van Financiën de Kamer te zijner tijd informeert, als de onderste steen boven is in deze kwestie? Dan moet opnieuw de vraag beantwoord worden wat dit zegt over risicobeheer bij Fortis in het verleden en welke lessen daaruit getrokken kunnen worden. Is de minister van Financiën bereid de zaak nog eens breder te bekijken? Wij weten niet precies waar de schade van 50 mld. landt. Ik sluit bovendien niet uit dat bijvoorbeeld via hedgefondsen die erin gestonken zijn een aantal andere financiële instellingen en pensioenfondsen alsnog hierbij betrokken raken. Is de minister bereid de Kamer daarvan een goed beeld te geven als dat beschikbaar is? Ik geloof dat niet alleen Fortis in Nederland erin gestonken is. Ik wil graag weten wat dat betekent en welke conclusies de minister daaraan verbindt.

Minister **Bos**: Het antwoord op de eerste vraag luidt bevestigend. In antwoord op de tweede vraag stel ik mij voor om in contact met de minister van Sociale Zaken, die wat meer zicht heeft op de wereld van de pensioenfondsen, en de Nederlandse Vereniging van Banken te proberen een wat breder beeld te geven. Zo kan gezien worden of ook elders in het Nederlandse financiële systeem risico's aanwezig zijn die hiermee vergelijkbaar zijn of dat vergelijkbare lessen getrokken moeten worden.

De heer **Tony van Dijck** (PVV): Voorzitter. Drie maanden geleden dachten wij voor 17 mld. gezonde delen te kopen van Fortis. Nu komt het eerste lijk uit de kast, ter waarde van 1 mld. Afgelopen vrijdag heeft het Hof in Brussel de uitspraak gedaan dat aandeelhouders eerst gekend moeten worden in de verkoop van de Fortis-delen. Verwacht de minister nog meer lijken in de kast, in de vorm van claims van aandeelhouders richting Nederlandse Staat?

Minister **Bos**: De uitspraak van het Belgische Hof heeft geen betrekking op de verkooptransactie aan de Nederlandse Staat. Dat staat expliciet in het vonnis omschreven.

De heer **Irrgang** (SP): Voorzitter. De minister spreekt van nieuwe inzichten die hij heeft verworven in het toezicht op hedgefondsen. Ook al voor de kredietcrisis is door veel partijen gewaarschuwd voor het enorme risico van de ongereguleerde hedgefondsen. Die lenen enorm veel geld met alle risico's van dien. Hoe is het mogelijk dat de minister, en ook de andere ministers en de andere toezichthouders, nu pas dat inzicht hebben verworven? Daarvoor is door velen al gewaarschuwd. Blijkbaar wordt de put gedempt nu het schaap verdronken is.

Minister **Bos**: Ik geef de heer Irrgang graag het krediet dat hij verdient. Hij wijst al langer op de gevaren die gepaard gaan met hedgefondsen en het gebrekkige toezicht daarop. In Europa hebben wij gelukkig al een andere praktijk dan die in de Verenigde Staten. In Europa bestaat al enig toezicht op dit type financiële activiteiten, terwijl er in de Verenigde Staten zo goed als geen

toezicht is. Toen ik zo-even aan de uitspraak van de Europese Raad refereerde had ik dat misschien wat preciezer moeten doen. Hoopgevend is dat toen de Europese regeringsleiders samen met leiders uit andere delen van de wereld, en president Bush, in Washington spraken over de gevolgen van de financiële crisis, de conclusie is herhaald dat financieel toezicht zich net zozeer op banken en verzekeringsmaatschappijen moet richten als op hedgefondsen en private equitypartijen. Die zijn immers in principe in staat om dezelfde risico's te genereren en kunnen ook dezelfde schade aanrichten. Dat probleem is daar aan de orde geweest. Daar is een uitspraak over gedaan. Ik hoop dat de wal het schip zal keren. Dit soort buitengewoon schadelijke gebeurtenissen moet ook autoriteiten die daar tot nu toe niet toe bereid zijn, zoals de Amerikaanse, aanzetten tot een effectiever toezicht op hedgefondsen.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mee dat de volgende leden zich hebben afgemeld:

Leijten en Van Beek;

Kamp, ook morgen.

Deze mededeling wordt voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Ingekomen is een beschikking van de voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal inzake aanwijzing van het lid Blom tot lid en het lid Bemelmans-Videc tot plaatsvervangend lid in de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa en de West-Europese Unie.

Ik stel voor, deze beschikking voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Op de tafel van de griffier ligt een lijst van ingekomen stukken. Op die lijst staan voorstellen voor de behandeling van deze stukken. Als voor het einde van de vergadering daartegen geen bezwaar is gemaakt, neem ik aan dat daarmee wordt ingestemd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, hedenmiddag ook te stemmen over de aangehouden motie-Dibi (31700-XVIII, nr. 46), de aangehouden motie-Koşer Kaya (31700-XVI, nr. 60), de aangehouden motie-Roemer (30561, nr. 12), de aangehouden motie-De Wit (31700-VI, nr. 84), de aangehouden motie-Brinkman (31700-X, nr. 7) en de aangehouden motie-Van der Burg (31700-VII, nr. 28).

Tevens stel ik voor, te stemmen over de moties ingediend bij de wetgevingsoverleggen over het onderdeel Hoger Onderwijs en Onderzoek en het onderdeel Media van de begroting van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor 2009.

Ik deel aan de Kamer mee dat voor de stukken 31761, 31754 (R1869), 31740 (R1868), 31741, 31743, 31739, 31745, 31742, 31716, 31718, nr. 1, 31725 (R1867), 31708,

Voorzitter

nr. 1, 31593, nr. 1, 31583, nr. 1, 31712, nr. 1, 31747, 23490, nr. 528, 23490, nr. 532, 31744, 28286, nr. 232, 23490, nrs. 517, 525, 522 en 533, 23908 (R1519), nr. 85, 27923, nr. 65, 31737, nr. 1 en 31507, nr. 1 de termijnen op donderdag 11 december zijn verstreken.

Ik stel voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw De Pater-van der Meer als voorzitter van de vaste commissie voor Justitie.

Mevrouw **De Pater-van der Meer** (CDA): Mevrouw de voorzitter. Wij hebben vorige week een algemeen overleg gevoerd over een brief van de minister van Justitie over godslastering. Ik verzoek u, het verslag van dit algemeen overleg op de plenaire agenda te plaatsen. Dit hoeft pas na het reces.

De **voorzitter**: Dit VAO zal na het reces worden geagendeerd.

Het woord is aan mevrouw Van der Burg.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Mevrouw de voorzitter. Afgelopen dinsdag is de motie over de verhoging van de Nationale Hypotheek Garantie met een grote meerderheid in deze Kamer aangenomen. Tijdens het wekelijkse gesprek met de minister-president – in dit geval de plaatsvervangend minister-president – heeft hij gezegd dat het kabinet de motie niet zal uitvoeren. Ik wil hierover graag een spoeddebat voeren met de verantwoordelijk minister, minister Van der Laan voor WWI.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): De motie is inderdaad aangenomen, maar er is ook aangekondigd dat het kabinet een visie op de woningmarkt zal uitbrengen. De Nationale Hypotheek Garantie wordt hierbij betrokken. Ik zou het goed vinden als die visie rond 1 februari 2009 beschikbaar is, want dit heeft toch wel enige urgentie. Wij willen die visie afwachten en wij achten een spoeddebat op dit moment niet nodig.

De heer **Madlener** (PVV): De fractie van de PVV heeft de motie van harte gesteund. De motie moet natuurlijk worden uitgevoerd. Het feit dat nu al bekend is dat de regering hieraan geen gevolg zal geven, rechtvaardigt zeker het voeren van een spoeddebat. Wij steunen daarom dit verzoek.

De heer **Van Bochove** (CDA): Gisteren is er door de opstelling van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten een nieuwe situatie ontstaan. Die situatie plaatst overigens ook de uitvoering van de motie in een ander licht. Ik sluit mij aan bij de woorden van mevrouw Van Gent, want ik zou ook graag zien dat het kabinet in de aangekondigde brief over maatregelen voor de woningmarkt ook op dit aspect ingaat. Wij hebben daarover in januari aanstaande een algemeen overleg geagendeerd. Verder zou bij die brief ook de uitvoering van de voorstellen van de commissie-Van Rijn moeten worden betrokken. Dat is nodig om tot een afgerond oordeel te kunnen komen.

De heer **Depla** (PvdA): Ik kan het niet mooier zeggen dan de heer Van Bochove.

De **voorzitter**: Dit neemt niet weg dat 30 leden uw voorstel steunen, mevrouw Van der Burg. Maar misschien bent u overtuigd door de argumenten van de heren Van Bochove en Depla en mevrouw Van Gent?

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Nee, want de positie van de VNG was al langer bekend, al voor dit debat. Dit is geen nieuws en daar is een oplossing voor te vinden. Dit wisten de heren ook voordat de motie werd aangenomen.

De **voorzitter**: Ik zal proberen, nog voor het reces een debat te plannen met spreektijden van drie minuten per fractie.

Het woord is aan mevrouw Kraneveldt-van der Veen.

Mevrouw **Kraneveldt-van der Veen** (PvdA): Mevrouw de voorzitter. Ik verzoek u, het verslag van het algemeen overleg over kinderopvang op de plenaire agenda te plaatsen. Ik vraag dit niet als een van de beoogde sprekers, maar als voorzitter van dat algemeen overleg. Ik vraag dit namens de fracties van de SP en GroenLinks.

De **voorzitter**: Wilt u dat dit VAO voor het reces wordt gehouden?

Mevrouw **Kraneveldt-van der Veen** (PvdA): Ja, graag.

De **voorzitter**: Dit VAO wordt toegevoegd aan de agenda voor deze week.

Het woord is aan mevrouw Agema.

Mevrouw **Agema** (PVV): Mevrouw de voorzitter. Ik verzoek u, het VAO over HPV-vaccinatie in het Rijksvaccinatieplan dat voor vanmiddag was gepland, uit te stellen en de minister te vragen om de brief die hij heeft toegezegd, morgen voor 12.00 uur aan de Kamer te zenden.

De **voorzitter**: Als geen van de leden hiertegen bezwaar maakt, wordt dit VAO verplaatst naar morgen. Wij zullen het deel van het stenogram dat betrekking heeft op dit verzoek, doorgeleiden naar het kabinet.

Het woord is aan de heer Vendrik.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Voorzitter. Aanstaande donderdag vindt het debat plaats over de Europese Top die eind vorige week is gehouden. Wij zijn nog in afwachting van een brief van het kabinet met het verslag van die Europese Top. Ik vraag het kabinet om ervoor te zorgen, als dat nog kan, dat in die brief heel helder wordt wat de betekenis is van de Europese afspraken in het kader van steunverlening voor bijvoorbeeld de industrie, voor het bestrijden van de economische recessie en wat de gevolgen zijn van de Europese afspraken voor de voornemens van het kabinet om zelf ook iets te doen aan recessiebestrijding, en hoe een en ander precies op elkaar aansluit.

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram doorgeleiden naar het kabinet.

Wij gaan over tot de stemmingen. Ik neem aan dat de heer Pechtold geheel in de stemming is voor de

Voorzitter

stemmingen, want hij is jarig vandaag. Het is geen kroonjaar, maar een priemgetal.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **het onderdeel Media van de begroting van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2009**, te weten:

- de motie-Jasper van Dijk over een alternatief voor een glijdende schaal (31700-VIII, nr. 45);
- de motie-Jasper van Dijk over een programmaraad voor KPN/Digitenne (31700-VIII, nr. 47);
- de motie-Jasper van Dijk over aanscherping van de regels voor sponsoring van publieke programma's (31700-VIII, nr. 48);
- de motie-Atsma over onderzoek naar de knelpunten van de CBP-richtlijnen (31700-VIII, nr. 49);
- de motie-Remkes/Van der Ham over openstelling van stimuleringsfondsen voor commerciële omroeporganisaties (31700-VIII, nr. 50);
- de motie-Remkes over een sluitende meerjarenbegroting van de publieke omroep (31700-VIII, nr. 51);
- de motie-Van Dam c.s. over cofinanciering van documentaires (31700-VIII, nr. 52);
- de motie-Bosma over het niet subsidiëren van Marokko.nl (31700-VIII, nr. 53);
- de motie-Bosma over het terugdraaien van de subsidieverhoging van 50 mln. (31700-VIII, nr. 54);
- de motie-Vendrik c.s. over een vervolg op het WRR-rapport over de publieke omroep (31700-VIII, nr. 55);
- de motie-Van der Ham c.s. over onderzoeksjournalistiek (31700-VIII, nr. 56);
- de motie-Van der Ham/Remkes over heroverweging van het artikel 39-toewijzingsproces (31700-VIII, nr. 57);
- de motie-Van der Ham/Vendrik over Nederlandse animatieproducties (31700-VIII, nr. 58).

(Zie wetgevingsoverleg van 24 november 2008.)

De **voorzitter**: Op verzoek van de heer Van der Ham stel ik voor, zijn moties (31700-VIII, nrs. 56 en 57) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Jasper van Dijk (31700-VIII, nr. 45).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Jasper van Dijk (31700-VIII, nr. 47).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD, de Christen-Unie, het CDA en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Jasper van Dijk (31700-VIII, nr. 48).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Atsma (31700-VIII, nr. 49).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Remkes/Van der Ham (31700-VIII, nr. 50).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, D66, de VVD en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Remkes (31700-VIII, nr. 51).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de VVD, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Dam c.s. (31700-VIII, nr. 52).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Bosma (31700-VIII, nr. 53).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Bosma (31700-VIII, nr. 54).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Vendrik c.s. (31700-VIII, nr. 55).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD en de VVD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Ham/Vendrik (31700-VIII, nr. 58).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van